

Výňatek z diplomové práce, ve které je Archa brána jako příklad dobré praxe:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Jenská škola lidskosti

Jenaplan – School of Humanity

Diplomová práce

Vedoucí prácedoc. PhDr. Miroslava Váňová,

Autor: CSc. Mgr. Jitka Brejtrová

Praha 2017

6.3 Shrnutí dobré praxe ARCHY

ARCHA ve své vzdělávací koncepci nestaví na první místo předávání obsahů vědění, ale je si vědoma svého úkolu vychovávat a utvářet základní dovednosti a postoje, schopnosti myslet a jednat ve společnosti s respektem k druhým. Svým důrazem na osobnostní a sociální rozvoj, který potvrzuje i jednou naplánovanou hodinou v týdenním rozvrhu, ARCHA vědomě reflektivně pečuje o lidství a vede děti, aby o ně denně znovu a znovu s poctivou opravdovostí zápasily a skrze opravdové činy své lidství dosvědčovaly.

Výuku organizuje v integrovaných výukových blocích, ve kterých se střídá individuální i skupinová práce, volná a pevně daná práce. Učivo je uspořádáno do tematických celků, které jsou individuálně zpracovány do týdenních a denních plánů, které zprostředkovávají poznatky ve vzájemných souvislostech a vazbách. ARCHA se plně řídí očekávanými výstupy podle Rámcového vzdělávacího programu a tak se vyvarovává nadměrného množství učiva.

Specifikem ARCHY jsou roční témata a dlouhodobé školní projekty. Takovým byla spolupráce na budování naučné stezky k rozhledně Špulka, od které se odvíjí pravidelná péče o tzv. Archa-les. V tomto školním roce jedna rodina svěřila škole kus svého pole a tak vznikl projekt Archa-pole. Z dřívějších let si vzpomínám na projekt o čase, který vyústil ve stavbu slunečních hodin.

Velká péče je v ARŠE věnována podnětnému prostředí, které děti motivuje, aby si samy zvolily činnost, která vede k získání potřebných dovedností či poznatků. Prožitkovým učením děti přirozenou cestou získávají zkušenosti a zpracovávají podněty ze všech oblastí života. Učí se především činně „děláním“, namísto poučování. Do výroby učebních pomůcek se zapojují jak děti, tak i vydatně pomáhají rodiče.

Malotřídní charakter školy je výbornou příležitostí pro práci v heterogenních skupinách, která je v ARŠE plně akcentována a využívána. Umožňuje vzájemné učení a podporuje individuální vzdělávací tempo každého dítěte. Ve skupině děti nacházejí a rozvíjejí své zvláštní schopnosti a nadání. Uvědomují si svá obdarování i slabosti, váží si jich i se je učí kompenzovat.

Přijímají svou jedinečnost a respektují odlišnost druhého.

ARCHA je komunitní rodinná škola a tak jsou rodiče nedílnou součástí školního života. Tvoří angažované školní společenství, ve kterém učitelé společně s rodiči nesou péči o děti.

Příkladem této spolupráce je školní autobus – Archabus a společné organizování slavností a expedic.

System hodnocení má ARCHA rozpracovaný do dílčích kroků tak, aby motivoval děti k další práci. Neochromuje vůli pracovat a rozvíjí jejich individualitě přiměřený výkon. Velký důraz je dáván na pravidelnou reflexi a sebehodnocení. Ve slovním hodnocení na vysvědčení je vždy vyzdvížen osobní pokrok dítěte, vynaložené úsilí a oceněna kreativita přístupu k úkolům. Probíhá nejprve ústně a individuálně s každým žákem a je-li potřeba, také s jeho rodičem. V ARŠE se nesoutěží a neporovnává, a tak je uznána jedinečnost každého. Z analýzy textů školy vyplývá, že vzdělávací koncepce ARCHY neztrácí ze zřetele realistickou antropologii a metafyzické východisko.

S promyšlením koncepce jenského plánu naopak získává pedagogické i metafyzické odůvodnění svého výchovného apriori, jímž je odpovědnost Bohu, ze které nechce slevit. Jako paralela k Lutherovu vyznání: „Tady jsem a nemohu jinak.“ V setkání s pedagogickou antropologií Petera Petersena získává křesťanské zakotvení školy své opodstatnění a teoretický základ. Proto mohou pedagogové ARCHY a spříznění rodiče nyní směle vyznat: „Tady jsem a vím, proč nechci jinak.“

Církevní základní škola a mateřská škola ARCHA převzala od jenských škol vědomě možná jen několik prvků. Co však s určitostí můžeme říci, že je stejně jako jenské školy příkladem školy lidskosti.

Celá práce je volně dostupná na internetu